

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.95.2016.TDom

z dnia 8 kwietnia 2016 r.

Rada Gminy w Przewozie

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2016.446.j.t.) stwierdzam nieważność § 1; § 4 pkt 1, 2; § 5; § 6, § 7 pkt 2 uchwały Rady Gminy w Przewozie z dnia 3 marca 2016 r. Nr XII/73/2016 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przewóz w 2016 r.

Uzasadnienie

Rada Gminy w Przewozie w dniu 3 marca 2016 r. podjęła uchwałę Nr XII/73/2016 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przewóz w 2016 r. Uchwała została doręczona organowi nadzoru 14 marca 2016 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, iż uchwała istotnie narusza art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r., poz. 856 ze zm.). Zgodnie z dyspozycją tegoż przepisu rada gminy wypełniając obowiązek zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom i ich wyłapywania zobowiązana jest określić w drodze uchwały program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. W ust. 2 ww. przepisu ustawodawca sprecyzował zakres przedmiotowy programu wskazując, które kwestie pozostawił regulacji jednostce samorządu terytorialnego Program ten obejmuje: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W uchwale rada gminy nie powinna zamieszczać postanowień, które wykraczają poza treść art. 11a ust. 2 ustawy, a jednocześnie muszą znaleźć się w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich punktów. Program, uchwalony na podstawie powołanego przepisu, musi formułować postanowienia w granicach upoważnienia ustawowego, regulując kwestie, które wynikają z delegacji ustawowej.

W ocenie organu nadzoru postanowienia § 4 pkt 2, § 5 i § 7 pkt 2 Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi na terenie Gminy Przewóz wykraczają poza zakres upoważnienia zawartego w art. 11a ustawy o ochronie zwierząt.

W § 4 pkt 2 oraz w § 7 pkt 2 badanej uchwały Rada Gminy postanowiła o zamiarze wprowadzenia mechanizmu zachęcającego właścicieli zwierząt do ich sterylizacji i kastracji polegającego na zwolnieniu z podatku od posiadania psa. Kwestię opłaty za posiadanie psa w sposób szczegółowy reguluje ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U.2014.849 j.t. ze zm.). W obecnym stanie prawnym zgodnie z art. 18a oraz art. 19 pkt 3 tej ustawy, rada gminy może w drodze uchwały, wprowadzić na swoim terenie opłatę, którą będzie można pobierać od osób fizycznych posiadających psy. Rada ma również możliwość wprowadzenia w uchwale dodatkowych zwolnień przedmiotowych w tej opłacie. Tak więc kwestie opłaty od posiadania psa oraz zwolnień przedmiotowych w tym zakresie powinny być przedmiotem samodzielnej uchwały podjętej wyłącznie w trybie ww. przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Ustawodawca nie upoważnił lokalnego prawodawcy do uregulowania opłat lokalnych za posiadanie psa w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Z kolei w § 5 Programu, poza delegacją ustawowa wynikającą z art. 11a ustawy o ochronie zwierząt, Rada Gminy nałożyła na właścicieli psów obowiązek ich wyprowadzania na smyczy i w kagańcu oraz przewidziała egzekwowanie obowiązku szczepienia psów oraz obowiązków przewidzianych w przepisach o utrzymaniu czystości i porządku. Zdaniem organu nadzoru materia ta nie podlega regulacji

w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. W ocenie organu nadzoru, regulacja zasad wyprowadzania psów powinna być przedmiotem regulaminu utrzymania czystości

i porządku na terenie gminy podejmowanego w trybie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2016.250 j.t. ze zm.). Z art. 4 ust. 2 pkt 6 tej ustawy wynika obowiązek unormowania w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku. Jeżeli zaś chodzi o kwestię egzekwowania tych obowiązków, to zgodnie z art. 9u ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach to wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów tej ustawy. Z kolei egzekwowaniu obowiązku szczepienia psów służy art. 85 ust 1a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U.2014.1539 j.t. ze zm.), zgodnie z tym przepisem kto uchyła się od obowiązku ochronnego szczepienia psów przeciwko wściekliznie, a w przypadku wprowadzenia obowiązku ochronnego szczepienia kotów przeciwko wściekliznie - od tego obowiązku - podlega karze grzywny. W ocenie organu nadzoru w ramach upoważnienia ustawowego z art. 11a ust 2 ustawy o ochronie zwierząt nie mieści się także możliwość wyznaczania w programie opieki nad zwierzętami celów i kierunków polityki gminy wobec problemu bezdomności zwierząt domowych oraz działań edukacyjnych w zakresie opieki nad zwierzętami i humanitarnego ich traktowania. Przywołana delegacja ustawowa nie umocowuje rady gminy w tym zakresie.

Przekroczeniem delegacji określonej w art. 11a ust. 2 o ochronie zwierząt jest również § 1 i § 6 Programu, w których Rada postanowiła o celach Programu oraz o edukacji mieszkańców w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt. W ocenie organu nadzoru, treść przepisu art. 11a ust. 2 u.o.z. w sposób wyczerpujący wskazuje jaką materię pozostawiono Radzie do uregulowania w przedmiotowym programie. Taka regulacja jednoznacznie precyzuje intencje ustawodawcy w tym zakresie. W związku z tym uznać należy, że lokalny prawodawca nie ma prawa do zamieszczania w programach opieki nad zwierzętami zagadnień innych niż wymienione w przytoczonym przepisie, gdyż oznaczałoby to wyjście poza zakres upoważnienia.

Powyższe naruszenia prawa stanowią przekroczenie zakresu upoważnienia ustawowego zawartego w 11a ustawy o ochronie zwierząt, co z kolei stanowi istotne naruszenie prawa.

Biorąc pod uwagę powyższe, organ nadzoru stwierdza, że Rada Gminy w Przewozie podejmując badaną uchwałę we wskazanym zakresie istotnie naruszyła wskazany na wstępie przepis, co uzasadnia stwierdzenie jej nieważności w części.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek